

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

Министерство на образованието и наука

ЕСФ

Европейски социален фонд

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Философски факултет
Специалност „ФИЛОСОФИЯ“
Учебна дисциплина
„СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ“
Преподавател: Проф. СЕРГЕЙ ГЕРДЖИКОВ

СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ

Избирам курс за специалност Философия, бакалавърска програма

Програма по теми

за лекциите и семинарите

1. Реалното

Реалното – безотносителност и относителност

Феномени – обекти

Реалното – определеност и неопределеност

Свят, метафизика, логика

2. Виртуалното

За „виртуалния свят“

Виртуалното ‘като реално’

Будизъмът и виртуалното

Симулации, грешки и илюзии

3. Светът като форма

Светът и неговата форма

Антрапен принцип. Човешката форма и Вселената

Форми – относителност, определеност, неопределеност

4. Светът като процес

Дефиниции и положения

Поток на света

Жизнен процес

Времето – виртуалност и относителност

5. Знакови форми и феномени

Знаците като единици информация

Знаците и феномените

Семиоза

Рефериране

6. Определеност, относителност, неопределеност

Определението – отношение

Виртуална определеност и относителност

Реална определеност и относителност

Смисли и жизнени процеси

7. Естествен език – глобалност и локалност.

Универсалност на езика

‘Езиков инстинкт’

Изказването – смислов елемент на езика

Изкази и феномени

Изкази и жизнени процеси

Езикови семейства

8. Езикова относителност

Езикова относителност

Лексикална относителност

Граматична относителност

Реална езикова относителност

9. Езикова неопределеност

Езикова неопределеност

Неопределеност на превода

Неопределеност на реалното спрямо виртуалното

10. Реч и писменост

Говоренето – синтез на ред

Речта като организация на колективен живот

Реч – философия и наука

Реч и относителност

Писмености

11. Универсалиите и общото

Абсолютизиране на универсалиите

Логос – отъждествяване на език и свят

Относителност на универсалиите

Проблематичност на общото

Анихилиране на универсалии

12. Опозицията субект–обект и онтологичните ѹ проекции

Опозицията *субект–обект* и интенционалността

Отношения и относителности на ‘ума’ като субект

Езикова относителност на граматичната структура *субект–обект*

Хоризонт отвъд опозицията *субект–обект*

13. Опозицията субект–предикат и онтологиите

‘Субект–предикат’ и метафизика

Логическа и езикова относителност на ‘S–P’

Разтваряне на ‘S–P’

14. Предмет–свойство. Проблемът за същностите

‘Същност’, ‘нещо’, метафизика

Относителност на ‘предмета’ и ‘свойството’

Езикова относителност на ‘предмет–свойство’

Метафизична идеология на ‘същностите’

15. ‘Битие’ и ‘Абсолют’ – езици и онтологии

Анализ на ‘битие’

Анализ на ‘ставане’

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
Изпълнителна агенция на Република България

‘Абсолютното’ – неотнесен опит

Изисквания към студентите

Лекции:

1. Присъствие.

Студентите в аудиторната форма на обучение са длъжни да присъстват на лекциите, а ако им се налага да отсъстват, са длъжни да се запознаят със съдържанието на лекциите онлайн.

Студентите в аудиторната форма на обучение са длъжни да посетят поне половината лекции.

2. Запознаване с материалите към курса

Студентите от аудиторната форма на обучение са длъжни да се запознаят с материалите по темите онлайн или на разпечатка:

- анатация и програма и на курса;
- изисквания към студентите;
- условия за оценяване и изпит;
- анатация на темата;
- презентация;
- библиография;
- текстове към темата,
- въпроси и задачи, тестове.

Материалите за курса са достъпни в сайта на Университета.

2. Превод

По задание и споразумение с лектора студентите могат да направят превод на текст от английски, немски, френски, руски език, в размер съответстващ на размера на курсовата работа. Това се смята за курсова работа.

Семинари:

1. Присъствие

Студентите са длъжни да посещават семинарните занятия.

2. Реферат (курсова работа)

На първото семинарно занятие студентите се запознават със съдържанието на курса и избират по желание да представят реферат по определена тема и съответно на определена дата на семинарно занятие.

Студентите избират да изготвят един реферат, който да изнесат в семинарно занятие. Студентите, които не са избрали да изготвят реферат за представяне в аудиторията, изготвят курсова работа в посочения размер. За целта те ползват задължително един от материалите към темата, публикувани онлайн – статия, студия, откъс от книга.

Размер на реферата (курсова работа) – между 8 и 10 стандартни страници (x1800 знака) = 1440 – 1800 знака.

Реферат, който е планирана за изнасяне в аудиторията, се предства една седмица преди съответното занятие за проверка и се изнася на определената за темата дата пред колугите.

3. Превод

По задание и споразумение с водещия семинарите студентите могат да направят превод на непреведен досега текст от английски, немски, френски, руски език, в размер съответстващ на размера на курсовата работа. Добрият превод се приема за курсова работа.

Дистанционно обучение:

1. Лекции и презентации онлайн.

Студентите от дистанционната форма на обучение са длъжни да прочетат лекциите онлайн по всяка тема, както и да прегледат презентацията.

2. Въпроси и задачи онлайн

Студентите от дистанционната форма на обучение са длъжни да отговорят писмено на въпросите и да решат задачите към темата онлайн.

3. Курсова работа

Студентите от дистанционната форма на обучение са длъжни да напишат реферат (курсова работа) върху целия материал, използвайки приложените текстове онлайн (статии, студии, откъси от книги).

Курсовата работа се представя (изпраща онлайн) на преподавателя (водещия семинарни занятия) във формата на word документ в рамките на семестъра. Ако преподавателят направи бележки по текста, курсовата работа се поправя и изпраща отново.

4. Превод

Студентите от дистанционната форма на обучение могат да направят превод на непреведена досега на български статия (глава, фрагмент) от приложените по темите статии или друг текст по споразумение с преподавателя.

5. Тестове

Студентите от дистанционната форма на обучение решават задължително тестове, ако не изготвят реферат (курсова работа) или превод.

Такива тестове могат да се зададат от преподавателя по всяка от темите или обединен тест по целия материал.

Оценки и изпит на студентите от аудиторната форма на обучение

Окончателната оценка се оформя като средно аритметично от:

1. Оценката на курсовата работа (реферата) или превода.
2. Теста върху целия материал

Оценката се оформя в кабинета на преподавателя на датата на изпита.

Ако средната оценка е между две съседни цели числа (2-3, 3-4, 4-5, 5-6), се взема предвид участието на студента в дискусиите. Ако и това не е достатъчно за определена оценка, на студента се предлага да отговори на устен въпрос по темите на курса и отговорът определя дали окончателната оценка да е по-ниската или по-високата.

Оценки и изпит на студентите от дистанционна форма на обучение:

Окончателната оценка се оформя като средно аритметично от:

1. Оценката на курсовата работа (реферата) или превода, изпратени онлайн.
2. Теста върху целия материал, решен онлайн.